

Історія II

11-08-2025

Тиждень #10

Лекція # 9:

*Колективізація села і її наслідки (1929-1933)
(прозірки 35 - закінчення)*

Завдання (з долучених лекцій):

Прочитати:

Лекція #10:

*Події в Східній Україні в 1933-1941 роках
ст. 73-74*

Виконати:

Не завдано.

Прошу закінчити і переслати всі залеглі завдання.

Події у Східній Україні в 1933-1941 роках

I. „Індустріальний зрив” советського типу

В 1930-тих роках, поряд із колективізацією, в індустрії України постали величезні зміни. Швидко зростали міста, поставали нові фабрики й заводи у Донбасі, на Придніпров'ї, в басейні Чорного Моря. За десять років населення міст подвоїлося; питома {actual} вага робітників-українців теж подвоїлася {doubled}. Швидко зростало добування вугілля, залізної і манганової руд. Постали великі концерни {concerns}, що величиною не раз дорівнювали тим, що на Заході. Але більшість виробленого товару не попадала на місцевий ринок, а експортовалися її до Росії, або в Європу, де совети продавали його по демпінгових {dumping} цінах. Хоч робітники не відчували безробіття, як у 1920-тих роках, їх реальна {real} плата, не рахуючи соціального забезпечення, була нижчою як у 1913 р. Щоб привчати робітників до виробничого {industrial} темпа {process}, радянська влада видумала „Стахановщину”, що була формою змагання між робітниками. Насправді вона була новою формою експлуатації робочої сили.

II. Неспокійні 1930-ті роки

Певні успіхи, які принесла індустріалізація, не запевняли стабільности у державі. Побоюючись воєнної інтервенції із Заходу, уряд вишукував „винних” за неуспіхи {failures} в аграрному секторі й постійні перебої {stoppages} в самій індустрії. „Винними” стали представники різних соціальних клас, яких ліквідували в часах „єжовщини” у 1937–1938 роках. Режим, який початково проголошував гасла виборности {election} кадрів, безплатну освіту і самоврядування, почав більше перетворюватися у замкнуту, кастову {caste} організацію. Крім ліквідації „ворогів народу”, єжовщина сприяла теж поширенню русифікації.

III. Початок Другої світової війни

Першого вересня 1939 р. гітлерівська Німеччина виповіла війну Польщі, а 3 вересня в обороні Польщі виступила Англія і Франція. Це дало поштовх іншим державам приєднатися до воюючих блоків. Перед самою війною Німеччина і СРСР склали договір про ненапад {non-aggression}, яким домовилися про поділ інтересів коштом польської території. Продовж кількох тижнів Німеччина заняла західну частину

Польщі, а 17 вересня советські війська перейшли ріку Збруч і заняли українські землі по ріку Сян і Західний Буг.

IV. Приєднання Західної України до УРСР

З першого дня СРСР трактував {treated} західню Україну не як окуповану територію, а як свою провінцію. Польських адміністраторів усунули, а на їх місце приймали місцевих комуністів або професійні кадри із Східної України. В жовтні 1939 р. у Львові скликано „Народні Збори”, які прийняли рішення просити Верховний Совет СРСР включити Західну Україну до УРСР. Москва ратифікувала це прохання 1 листопада 1939 року. „Народні Збори” це було штучно створене зборище для легалізації.

Всю територію західної України поділено на шість областей, а польські повіти переіменовано на райони. З 1 грудня 1939 р. повністю введено радянську адміністративну структуру, включно із банками, фінансовими і торговельними інституціями. Замість польської валюти {currency} завели радянську—рубль. Перевели націоналізацію індустриальних підприємств. Поряд із тим почалася пропаганда в напрямі колективізації сільського господарства.

В червні 1940 р. уряд СРСР примусив Румунію повернути СРСР територію північної Буковини і Бессарабії. З цієї території створено дві області: Чернівецьку і Ізмаїльську, які приєднано до України, а з решти Бессарабії і Молдавської АРСР створили союзну республіку Молдавії. Таким чином під советським режимом опинилася майже вся українська (етнографічна) територія.

Події у Східній Україні в 1933-1941 роках

Ім'я _____

ВКАЗІВКА: Відповіджте на наступні питання.

1. _____ Як швидко зростало населення міст в 1930-х роках?
2. _____ Де появилися нові індустріальні заводи?
3. _____
4. _____
5. _____ Які дві індустрії зростали дуже швидко.
6. _____
7. _____ Що сталося із більшістю виробленого товару?
8. _____ Чому стан робітників не покращав в той час?
9. _____ В який спосіб уряд старався підвищити продукцію робітників в у цих роках?
10. _____ Економічний сектор, в якому був слабкий поступ.
11. _____ Договір уложений між Росією і Німеччиною у 1939 р.
12. _____ Держава, на яку Сталін і Гітлер напали і поділили між собою.
13. _____ Що сталося із Західною Україною, коли ССРСР захопив східну частину Польщі?
14. _____ Вчисліть три зміни, які Совети запровадили в Галичині.
15. _____
16. _____